

DJEČJI VRTIĆ SVETOG FRANJE
Zagreb, Barutanski ogranak V. 5.
tel.01.2365853; gsm. 098/9978-194
e-m:dvsfranje@gmail.com
<http://franjevke-dubrovnik-dance.net/dv-sv-franje/>

Godišnji plan i program rada
za pedagošku godinu 2023./2024.

Zagreb, rujan 2023.

Odgojiteljsko vijeće, na sjednici održanoj 17.09.2023. godine,
utvrdilo je prijedlog

Godišnjeg plana i programa rada

Dječjeg vrtića Svetog Franje
za 2023/2024. ped. godinu

Upravno vijeće, na sjednici održanoj 30.09.2023. godine, donijelo je

Godišnji plan i program rada

Dječjeg vrtića Svetog Franje
za 2023/2024. ped. godinu

KLASA: 601-01/23-02/03
URBROJ: 251-657-01-23-01
Zagreb, 30. rujan 2023.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	3
UVOD	4
1. USTROJSTVO RADA.....	5
2. MATERIJALNI UVJETI.....	11
3. PROGRAM ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I UNAPRJEĐENJE ZDRAVLJA.....	12
4. ODGOJNO - OBRAZOVNI RAD	14
5. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA	28
6. SURADNJA S RODITELJIMA	30
7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA	31
8. VREDNOVANJE	33
9. PLAN I PROGRAM RAVNATELJICE	34
10. PLAN I PROGRAM LOGOPEDA.....	36

U V O D

Dječji vrtić Svetog Franje, djelatnost odgoja i naobrazbe djece predškolske dobi obavlja u jednom objektu u Zagrebu, V. barutanski ogranak 5. Vrtić je vjerska predškolska ustanova, koja organizira i provodi programe njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite i prehrane za djecu mlađe i predškolske dobi života do polaska u osnovnu školu u Zagrebu. Sestre franjevke nastoje svojim životom i djelovanjem svjedočiti Božju ljubav, rastući u zahvalnosti za sve njegove darove: čineći dobro, darivajući radost, stvarajući obiteljsko ozračje; povjerenja, bezuvjetnog prihvaćanja svakog djeteta, da bi moglo napredovati u samopouzdanju, prijateljstvu, usvajajući općeljudske i duhovne vrijednosti.

Odgoj je proces formiranja cjelovitog čovjeka. Za dobar odgoj potreban je dobar odgojitelj, dobro duhovno i odgojno ozračje, dobar odgojni program i bogato odgojno iskustvo.

Djetetovo srce možemo otvarati Bogu onda kad je i naše srce okrenuto Bogu – a to je onda kada nas ljubav pokreće. Stoga se naš pedagoški imperativ i ove pedagoške godine, vođeni temom GPP kreće od temeljnih zakona ljubavi koji imaju snagu, da nam otkrije što nam je činiti, koju pedagošku metodu odabrati, duboko svjesni: da samo zadovoljan odgajatelj može s radošću odgojiteljskom zadatku prionuti, poslu koji je iznimno zahtjevan, uzvišen i veoma odgovoran. Kroz mnogobrojne oblike zajedništva, nastojat ćemo spomenuto i ostvarivati.

Organizacija života i rada djece i odraslih u našem vrtiću, pedagoške godine 2023/2024. odvijat će se prema Godišnjem planu i programu rada koji se temelji člankom 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, broj 10/97.) i u skladu s Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja predškolske djece, te Konceptijom razvoja predškolskog odgoja u Hrvatskoj (Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, broj 7/8 od 18. lipnja 1991. godine).

Svi sadržaji rada dječjeg vrtića Svetog Franje ostvaruju se na teorijskim i praktičkim zasadama Programa otvorenog vrtića.

Sve planirane zadaće i projekti u našem vrtiću biti će usmjerene unapređivanju zdravlja i kvalitete življenja djece i odraslih. Stoga će bitna zadaća u organiziranju rada biti – napraviti takvu organizaciju koja će rezultirati kvalitetnim obavljanjem poslova svih zaposlenika u procesu djelatnosti vrtića i stvarati uvjete za zadovoljavanje potreba djece, roditelja i odraslih provođenjem rada u redovitom 10-satnom programu.

Odgojni djelatnici nastojat će svojim radom i zalaganjem pristupati svakodnevno poslu - umjeću koje čovjeka najviše ispunja. Umjeće po kojem nastavljamo živjeti u najmlađima kojima darivamo ponajbolji dio sebe; svoju ljubav, prijateljstvo, učeći zajedno s njima umjeće življenja.

Biti nam je uzor s osobinama koje želimo razviti u djetetu: poštivanje, prijateljsko raspoloženje, ljubaznost, poštenje, altruizam, solidarnost, toleranciju....

Djetetu je bitno stvoriti obogaćenu sredinu, optimalnu atmosferu, sadržaj koji je zanimljiv, raznolik, poticajan, u okolini u kojoj dijete odrasta, razvija svoj prirodni - životni put. Kreativne aktivnosti služe prije svega kao sredstvo kako bi se s djecom moglo raditi na njihovim potencijalima, samopouzdanju, pozitivnoj slici o sebi i ostalim potrebitim aspektima

psihosocijalnog razvoja. Veliku pozornost poklanjamo odnosima u skupini i individualnim potrebama svakog djeteta. Bitno je osigurati djetetu ozračje u kojem će moći izraziti - svoje potrebe, misli i osjećaje.

Da bi dijete moglo zaživjeti život u punini i dostojanstvu, ovo je optimalna dob za razvoj religiozne dimenzije u shvaćanju i proživljavanju života u svem svojem bogatstvu. Ova dimenzija je od presudne važnosti za djetetov rast u povjerenju, osjećaju sigurnosti, pripadnosti, altruizmu...; što je preduvjet za doživljavanje Boga kao Oca i Stvoritelja svega stvorenog. Vjerska dimenzija pridonosi zdravlju i psihičkoj stabilnosti, oblikuje djetetov život u njegovoj svakodnevnici, omogućuje da živi ljudskije i sigurnije u ozračju Božje ljubavi.

Uključivanje roditelja u život i rad s djecom u vrtiću na svim razinama, može najbolje povezati obiteljsko i izvanobiteljsko iskustvo djeteta, jer odgoj u vrtiću podupire, nadopunjuje i usavršuje započeto u obitelji ali ne može nadomjestiti obiteljski odgoj. To napose vrijedi za vjerski odgoj i njegovu usklađenost sa vjerskim životom i praksom u obitelji.

1. USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić Svetog Franje organizira i provodi programe njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite i prehrane za djecu od navršenih godinu dana života do polaska u osnovnu školu. Predškolski odgoj ostvaruje se u skladu s razvojnim osobinama i potrebama djece, te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji na temelju Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i obrazovanja, kao i Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, te Zakona o izmjenama i dopunama zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi.

Osnivač je Družba Sestara franjevki iz Dubrovnika – zajednica koja svojim poslanjem i apostolatom nastoji činiti vidljivom Božju ljubav, služeći obiteljima današnjice, posebno djeci koju nastoji usmjeravati prema kvalitetnijem i cjelovitijem promišljanju života i upućivanjem na izvor i počelo života - Boga Stvoritelja svega živoga.

Odgoj je proces formiranja cjelovitog čovjeka i on je star kao i čovjekovo postojanje. Odgoj u užem smislu je izgrađivanje i oblikovanje osobnosti i karaktera i ostvarivanje onih pozitivnih ljudskih osobina zbog kojih poštujemo određene osobe. Za dobar odgoj potreban je dobar odgojitelj, dobro odgojno ozračje, dobar odgojni program i dobro odgojno iskustvo.

U vrtiću se provodi redoviti 10-satni program predškolskog njege, odgoja i naobrazbe, obogaćen integriranim Programom katoličkoga vjerskoga odgoja.

01. Rujna 2023. započeli smo novu pedagošku godinu sa 51 upisane djece u dvije odgojno mješovite skupine od treće godine pa do polaska u školu. S obzirom na financijsku potporu MZO provodimo Program rada predškole (10 djece)

SKUPINE	BROJ DJECE	ODGOJITELJI	RADNO VRIJEME
I MJEŠOVITA SKUPINA	27	2	8,00-14,30/10,30-16,30
II MJEŠOVITA SKUPINA	24	2	8,00-15,00/10,00-16,30
UKUPNO	51	4	5,5 – neposredan rad 0,5 – pauza 1.30 – ostali poslovi

RADNO VRIJEME DJEČJEG VRTIĆA: 06,30 – 16,30 sati

- ✚ Jutarnje dežurstvo od 6,30-8,00
- ✚ Poslijepodnevno od 16,15-16,45

ODGOJNI RADNICI

s. Darka Perić, ravnatelj - odgojitelj
Marija Antunović-odgojiteljica
s. Kristina Radoš- odgojiteljica
Ilka Mijatović- odgojiteljica
Leopolda Kadić- odgojiteljica
Ana Vukasović-prof. logoped
Suzana Šereš, s. M. Marcela, tajnik - pravnik
Lenka Petrović-servirka, spremačica
Darija Jovanović-pomoćni radnik za njegu i skrb
Zrinka Jelačić-administrativno računovodstveni radnik

**RAZRADA ZADUŽENJA GODIŠNJE SATNICE PO MJESECIMA ZA
ODGOJITELJE ZA PEDAGOŠKU GODINU 2023./2024.**

MJESEC	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	UKUPNO
NEPOREDNI RAD	115,5	121	115,5	104,5	121	115,5	115,5	115,5	115,5	110	126,5	110	1386
PLANIRANJE DNEVNO	21	22	21	19	22	21	21	21	21	20	23	20	252
PLANIRANJE TJEDNO	4	4	5	5	5	4	5	4	4	4	5	4	53
PLANIRANJE MJESEČNO	2	1	1	2	2	1	1	1	2	1	1	1	16
SURADNJA S RODITELJIMA	6	5	4	5	4	4	3	3	5	4	4	4	51
IND. STRUČNO USAVR. I STRUČNO USAVR. U USTANOVI	0	2	0	3	0	3	2	0	5	4	2	2	23
STRUČNO USAV. IZVAN USTANOVE	0	6	5	0	5	3	8	4	3	3	0	0	37
ODGOJITELJ. VIJEĆE	5	0	0	0	0	3	0	3	0	0	5	0	16
RAD GRUPE EST. UREĐENJE	5	4	4	6	5	4	5	5	5	5	4	4	56
UKUPAN BROJ SATI ZA DRUGE POSLOVE	43	44	40	40	43	43	45	41	45	41	44	35	504
DNEVNI ODMOR	10,5	11	10,5	9,5	11	10,5	10,5	10,5	10,5	10	11,5	10	126
UKUPNO ZADUŽENJE S ODMOROM	168	176	168	152	176	168	168	168	168	160	184	160	2016

STRUKTURA SATI 2023./2024.

MJESEC	BR. DANA	SUBOTE	NEDJELJE	PRAZNICI	RADNI DANI	UKUPNO SATI RADA	UKUPNO SATI (sa praznicima)
9./23.	30	5	4	0	21	168	168
10./23.	31	4	5	0	22	176	176
11./23.	30	4	4	1	21	168	176
12./23.	31	5	5	2	19	152	168
1./24.	31	4	4	1	22	176	184
2./24.	29	4	4	0	21	168	168
3./24.	31	5	5	0	21	168	168
4./24.	30	4	4	1	21	168	176
5./24.	31	4	4	2	21	168	184
6./24.	30	5	5	0	20	160	160
7./24.	31	4	4	0	23	184	184
8./24.	31	5	4	2	20	160	176
UKUPNO:	366	53	52	9	252	2016	2088

**STRUKTURA SATI ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2023./2024.**

MJESEC	BROJ RADNIH DANA	NEPOSREDNI RAD	OSTALI POSLOVI	STANKA	UKUPNO SATI RADA (bez praznika)
9./23.	21	115,5	42	10,5	168
10./23.	22	121	44	11	176
11./23.	21	115,5	42	10,5	168
12./23.	19	104,5	38	9,5	152
1./24.	22	121	44	11	176
2./24.	21	115,5	42	10,5	168
3./24.	21	115,5	42	10,5	168
4./24.	21	115,5	42	10,5	168
5./24.	21	115,5	42	10,5	168
6./24.	20	110	40	10	160
7./24.	23	126,5	46	11,5	184
8./24.	20	110	40	10	160
UKUPNO:	252	1386	504	126	2016

Satnica na bazi petodnevnog tjedna: 40 sati

Neposrednog rada: 27,5 sati (5,5 sati dnevno) – $252 * 5,5 = 1386$

Prateći poslovi: 10 sati (2 sata dnevno) – $252 * 2 = 504$

Pauza: 2,5 sata (0,5 sati dnevno) - $252 * 0,50 = 126$

Ukupno: 40 sati - $252 * 8 = 2016$

**STRUKTURA SATI ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2023./24.**

Tjedno radno vrijeme raspoređuje se u pet radnih dana od ponedjeljka do petka. Odgojitelji su obavezni u neposrednom pedagoškom radu s djetetom i skupinom djece provesti 27,5 radnih sati, a ostale poslove u sklopu satnice do punog radnog vremena. Ostali poslovi odgojitelja obuhvaćaju planiranje, programiranje i vrednovanje rada, pripremu prostora i poticaja, suradnju i savjetodavni rad s roditeljima i ostalima te stručno usavršavanje.

STRUČNI TIM

IME I PREZIME	RADNO MJESTO	RADNO VRIJEME
s. Darka Perić	Ravnatelj - odgojitelj	8,00 - 16,00
Ana Vukasović	stručni suradnik - logoped	ponedjeljak - 2 sata
s. Marcela Suzana Šereš	Tajnik - pravnik	četvrtak - 2 sata
Zrinka Jelačić	Administrativno računovodstveni radnik	ponedjeljak – 3 sata

Vanjski stručni suradnik logoped - defektolog Ana Vukasović u vrtiću je

prisutna jedanput tjedno i po ugovoru radi u još 6 Katoličkih vrtića grada Zagreba.

Također vanjski stručni suradnik je pravnica Suzana Šereš i administrativno računovodstveni radnik Zrinka Jelačić, u vrtiću su prisutne po dogovoru i potrebi i po ugovoru rade još u 8 Katoličkih vrtića grada Zagreba.

POMOĆNO TEHNIČKI RADNICI

Ime i prezime	RADNO MJESTO	RADNO VRIJEME
Lenka Petrović	Spremačica- servirka	10.00 – 18.00

Radno vrijeme svih radnika po potrebi će se mijenjati odlukom ravnatelja.

Sve službe su u funkciji ostvarivanja odgojno-obrazovnog rada s djecom i potrebama roditelja, te će se organizacija rada i tome prilagođavati.

2. MATERIJALNI UVJETI RADA

Za realizirani opseg djelatnosti sredstva se osiguravaju:

- ✚ Osnivač
- ✚ Gradski ured
- ✚ Ministarstvo odgoja i obrazovanja
- ✚ Uplate roditelja.

Prioritetne zadaće:

- ✚ Održavanje unutarnjih i vanjskih prostora ustanove (objekti i igrališta), osobito u odnosu na sigurnost djece i odraslih koji borave u tim prostorima, te čuvanje prostora;
- ✚ Održavanje opreme – strojevi, alati i druga sredstva za rad (atestiranje, popravci, zamjene) s ciljem sigurnosti i funkcionalnosti u procesu rada (kotlovnica, kuhinja, čajna kuhinja);
- ✚ Financijsko praćenje poslovanja u svim segmentima rada;
- ✚ Nabava opreme i sitnog inventara te unapređenje uvjeta za sve grupe poslova, prema financijskim mogućnostima i ostvarenim uštedama;
- ✚ Unapređenje kvalitete okruženja za dijete (sigurnost, funkcionalnost, razvojna primjerenost i poticajnost, raznovrsnost i estetika).

Cilj djelovanja je stvaranje sigurnih prostornih i materijalnih uvjeta kroz održavanje, obnavljanje i obogaćivanje postojećeg.

S obzirom na kvalitetnu suradnju sa Gradskim uredima gradova u kojima su vrtići, ostvaruje se sufinanciranje primarnog deset satnog programa. Ostatak do pune ekonomske cijene djeteta nadopunjuje se iz uplate roditelja korisnika.

Iz proračuna grada Zagreba, podmirivat će se: plaće djelatnika, prehrana djece, materijalni troškovi, troškovi grijanja i električne energije, tekuće i investicijsko održavanje, nabava stručne literature, didaktika...

U očuvanju postojećeg didaktičkog fonda moramo provoditi veću brigu i odgovornost svih radnika te se usmjeriti na kreativne potencijale odgojitelja, roditelja i djece.

- ✚ Planski dopunjavati odgojne skupine didaktičkim materijalom i igračkama
- ✚ Nabava nove stručne literature
- ✚ Sitni inventar
- ✚ Likovni materijali
- ✚ Uredski materijali
- ✚ Sredstva za čišćenje
- ✚ Nabava nove posteljine
- ✚ uređenje zelenih površina na dvorištu

3. PROGRAM ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I UNAPRJEĐENJE ZDRAVLJA

Najvažnija osoba u zaštiti zdravlja djeteta je roditelj koji odlučuje o svim bitnim odrednicama djeteta. Pomoći ćemo mu, kroz razne aktivnosti, donositi kompetentne odluke te uključiti u aktivnosti očuvanja zdravlja.

Održavanje postignutog standarda kvalitete u području brige za zdravlje djece, povećanje kvalitete suradnje svih sudionika procesa očuvanja i unapređenja zdravlja djece i intenzivan rad na razvoju zdravstvene kulture i samozaštite djece

SIGURNOSNO ZAŠTITNI PREVENTIVNI PROGRAMI

Namjera Sigurnosno zaštitnog preventivnog programa je pojasniti i osvijestiti uloge svih radnika Dječjeg vrtića u osiguravanju sigurnog okruženja za rast i razvoj svakog pojedinog djeteta.

Postupci u ostvarivanju Programa:

- razmotriti moguće izvore opasnosti i osigurati mjere očuvanja sigurnosti djece postojećim Protokolom za svaku predviđenu rizičnu situaciju u Dječjem vrtiću;
- utvrditi razinu odgovornosti djelatnica vrtića prilikom otklanjanja rizičnih situacija;
- upoznati sve djelatnike vrtića sa Protokolima postupanja u rizičnim situacijama;
- omogućiti mjere za provođenje programa (tehničke i ostale uvjete);
- informirati roditelje o sadržaju Protokola;
- pratiti provođenje Programa i po potrebi ga unapređivati i mijenjati.

Sigurnosno zaštitni preventivni program sadrži Protokole o postupanju u rizičnim situacijama u Dječjem vrtiću prilikom:

- preuzimanja i predaje djeteta roditelju;
- bijega djeteta iz vrtića;
- boravak na svježem zraku;
- boravak djece u sobi dnevnog boravka;
- ozljede, bolest djeteta, prva pomoć;
- postupke i mjere nadzora kretanja odraslih osoba u objektu i oko objekta vrtića;
- postupanja u slučaju nasilja u obitelji djece, nasilja među djecom...;
- postupanja u situacijama kod razvoda roditelja i roditelja čije psihofizičko stanje ugrožava sigurnost djeteta;
- dostupnost Protokola roditeljima, odgojiteljima i svim djelatnicima vrtića;
- kućni red – istaknut na vidljivom mjestu.

Mjere zaštite zdravlja djeteta u dječjem vrtiću

- ✚ Otkrivanje i procjenjivanje zdravstvenog i psihosocijalnog statusa kod prijema djeteta u vrtić
- ✚ Osiguravanje uvjeta i provođenje mjere zaštite u funkciji očuvanja zdravlja djece kroz:
 - Pravilno izmjenjivanje dnevnih aktivnosti
 - Uvažavajući individualne potrebe za vodom, hranom, kretanjem, odmorom, odgovarajućim mikroklimatskim uvjetima
 - Razvijanje svijesti djeteta o vlastitim potrebama i očuvanju zdravlja
 - Kontinuirano praćenje i unapređivanje zdravlja kroz edukaciju djece
- ✚ Svakodnevno praćenje zdravstvenog stanja djece koje pohađaju jaslice i vrtić (pobol djece) te vođenje evidencije pobola djece.
- ✚ Provjera i poduzimanje preventivnih mjera u očuvanju života i zdravlja djece u uvjetima boravka djece izvan vrtića primjerice organizaciji i provedbi izleta djece u prirodu i ispravnost vode i hrane, osobna higijena djece...
- ✚ Pružanje primjerene prve pomoći djetetu po potrebi
- ✚ Provođenje i praćenje preventivnih mjera za sprečavanje razvoja karijesa od 3.god. života do polaska u školu

Praćenje i briga o zdravoj i pravilnoj prehrani djece

- ✚ Tjedno planiranje jelovnika u skladu s preporučenim količinama energije za jedan dan i prehrambenih tvari
- ✚ Svakodnevni nadzor nad primjenom planiranog jelovnika
- ✚ Propisani sanitarni nadzor nad namirnicama i predmetima opće uporabe koji se koriste u prehrani djece –HACCP sustav
- ✚ Tjedno planiranje jelovnika za djecu s posebnim prehrambenim potrebama (kod raznih alergija na pojedine živežne namirnice)
- ✚ Praćenje prehrambenog zdravlja djece tj. stanja uhranjenosti pomoću antropometrijskih mjerenja

Organizirani odgojno – zdravstveni programi na zraku

- ✚ Provođenje osmišljenog svakodnevnog boravka djece na zraku, ovisno o mikroklimatskim uvjetima
- ✚ Organizirani izleti
- ✚ Organizirani odgojno – zdravstveni rekreativni programi

Higijensko epidemiološke mjere

- ✚ Organizacija i provođenje obveznih redovnih zdravstvenih pregleda svih zaposlenika
- ✚ Organizacija dodatnih zdravstvenih pregleda za zaposlene radnike prema epidemiološkoj situaciji i potrebi
- ✚ Pravovremeno udaljavanje radnika sa radnog mjesta ako predstavlja opasnost za zdravlje djece
- ✚ Svakodnevno trijaža djece pri dolasku u vrtić i upućivanje djece na liječnički pregled i liječenje kod odgovarajuće indikacije
- ✚ Provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta i upućivanje roditelja na obvezu cijepljenja, ako ono nije obavljeno
- ✚ Kontinuirano provođenje zdravstvenog odgoja, djece, roditelja i radnika vrtića (o osobnoj higijeni, higijeni jela i pića, zdravoj hrani, pozitivan odnos prema cijepljenju i sl.)

4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Svaki novi početak pedagoške godine je velik izazov za dijete, odgojitelje, roditelje i vrtić u cjelini. Pripremljeno ozračje omogućuje olakšanu prilagodbu djece u skupinama. Zato je dobro dobro strukturirati okruženje u kojem će dijete boraviti tijekom prilagodbe, a posebice nakon nje. Ponuda raznovrsnih aktivnosti i poticanje različitih područja djetetovih interesa i učenja omogućuje uspješnu prilagodbu i cjeloviti razvoj djeteta. I uloga odgojitelja u procesu stvaranja dobrog ozračja je jednako važna. U svakodnevnoj komunikaciji odgojitelj na dijete ne djeluje samo onim što mu govori, nego i načinom na koji mu govori. Cjelokupnim svojim ponašanjem djetetu kontinuirano šalje određenu vrstu poruka. Zato priprema prostora i profesionalnost i osobnost odgojitelja stvaraju ozračje u vrtiću .

Obilježja dobro strukturiranog okruženja i pozitivnog ozračja:

- Okruženje u kojem se osjeća sigurnost, dobrodošlica, toplina, zadovoljstvo, susretljivost, razumijevanje, prijateljstvo, solidarnost, ljubav
- Okruženje u kojem vlada povjerenje i gdje se poštuje osobnost svakoga.
- Okruženje u kojem se dijete osjeća slobodnim iznijeti svoje mišljenje, stavove, brige, strahove, u kojem može zadovoljiti radoznalost u skladu sa potrebama i željama.
- Okruženje u kojem se poštuju i njeguju različitosti
- Okruženje u kojem se potiču svi aspekti komunikacije (slušanje drugoga, verbalno i neverbalno izražavanje) u cilju unapređenja međusobnih odnosa
- Okruženje u kojem se problemi rješavaju na konstruktivan način
- Okruženje u kojem postoji kvalitetan odnos između odgojitelja i djece, te svih odraslih osoba u ustanovi i van nje (odgojitelja međusobno, odgojitelja i osoblja u ustanovi)
- Okruženje u kojem su roditelji poželjni partneri u odgojno-obrazovnom procesu

Opće smjernice i zadatke:

- Pravovremena i učinkovita priprema odgojitelja za dolazak nove djece u skupinu
- Ublažavanje teškoća odvajanja djeteta od roditelja (empatija, toplina u odnosu, usklađivanje ritma obitelji i vrtića, davanje jasnih informacija i očekivanja, građenje povjerenja)
- Kreiranje kvalitetnog razvojnog ozračja u skupini
- Pružanje podrške roditeljima tijekom postepene prilagodbe (informacije, razgovori, savjeti)
- Poticati razvojne kompetencije djeteta, posebice one socio-emocionalne prirode zbog adaptacije i readaptacije
- Poticati interes za socijalne odnose s drugom djecom
- Sudjelovanje u radu skupine(zajednička pravila, ritam dana, rituali)
- Promicanje pro-socijalnog ponašanja (asertivnost)
- Kreiranje sigurnog i poticajnog materijalnog okruženja(razmještaj centara, raznovrsnost ponuđene opreme i materijala, fleksibilnost, multisenzoričnost

- Kreiranje koncepta cjeloživotnog učenja djece (igra, istraživanje, pravodobnost informacija)
- Planiranje cjeloživotnog učenja odgojitelja (rad na sebi, stručno usavršavanje)
- razvoj osobnih kompetencija(slika o sebi, samopouzdanje, socijalne vještine
- razvoj umjetničkih kompetencija(raznovrsni oblici stvaralaštva, kreativnost)
- razvoj vrijednosti i odgoj u vjeri
- projektno i timsko planiranje rada
- samovrednovanje i skupna valorizacija

Stvarno unapređenje rada odgojitelja nužno mora započeti prepoznavanjem, otkrivanjem i osvještavanjem svog odgojnog pristupa, tj. stvarne kvalitete svog rada s djecom, što je moguće postići jedino kontinuirano istražujući i preispitujući svoju odgojnu praksu, raspravljajući o njoj s kolegicama i timom, tj. stvarajući i oblikujući zajedničku teoriju odgoja koja proizlazi iz odgojne prakse.

Govor

Odvajajući se od majke, oca i dolazeći u vrtić dijete svakodnevno nailazi na situacije u kojima susreće i upoznaje svijet oko sebe. Taj svijet mu mora „govoriti“ kako bi ga dijete razumjelo i postalo mu prostor u kojem se može realizirati. To susretanje se događa putem govora, pripovijedanja i čitanja.

Poticati govor kod djeteta znači razumjeti zakonitosti njegova razvoja, ali i individualnost svakog djeteta te u skladu s time stvoriti okruženje poticajno za govor. Poticanje pojedinačne funkcije kao što je govor mora se obavljati zajedno s poticanjem ostalih psihičkih funkcija jer je govor usko povezan s inteligencijom, pamćenjem, pažnjom i percepcijom. Razvoj govorne

funkcije mora se ostvarivati paralelno sa spoznavanjem okoline. Adekvatna percepcija predmeta i ljudi, skupljanje znanja o njima događa se u bliskoj povezanosti govornog i senzornog razvoja. Za senzomotorička postignuća je potrebna skladna suradnja različitih dijelova mozga. Moždane stanice koje su zadužene za govor nalaze se na istome mjestu kao i zrcalni neuroni odgovorni za sustav upravljanja pokretom. Istraživanja su pokazala da se čak ne može isključiti ni njihova identičnost što je znanstvenike dovelo do zaključka da se govor tijekom čovjekova razvoja razvio iz motoričkog sustava mozga. Utjecaj motorike na razvoj govora, posebno utjecaj koji fina motorika šake ima na govor, od nesumnjivog je značenja i za pedagošku praksu, posebice za rad s djecom od rođenja do polaska u školu. Znanstvenici su došli do zaključka da se formiranje važnih govornih zona u mozgu ostvaruje pod utjecajem živčanih impulsa prstiju ruku (Posokhova, 2008, Velički, Katarinčić, 2011). Što su djetetovi prsti aktivniji, to se bolje ostvaruje njegov govorni, emocionalni i intelektualni razvoj.

Svoja prva iskustva, vještine, sposobnosti i znanja, djeca stječu u spontanoj igri. Djeca ne usvajaju govor samo spontano, nego ga moraju i učiti, govor mora biti potaknut, a za to su potrebni prije svega dobri i stvarni govorni uzori, potrebna je interakcija s odraslima. Hrvatske malešnice izgrađene su velikim dijelom na narodnim govorima i upravo zbog ukorijenjenosti u tradiciji i jeziku određenog kraja, u materinskom jeziku djeteta malešnice su najpouzdanije i najprimjenjivije za uvođenje djeteta u govor, za poticanje njegovog kvalitetnog i jednostavnog usvajanja (Velički, Katarinčić, 2011). Pjesme malešnice zvukom, ritmom, slikom i rimom služe, pripomažu, sudjeluju u uspavlivanju, njihanju ili ljuljanju djeteta na koljenu, u uspostavljanju dodira s okolinom, živom ili neživom, u prepoznavanju životinja prema glasovima ili drugim pojavnim znakovima, u različitim igrama, u buđenju i razvijanju mašte, u obraćanju Bogu, u stvaranju i održavanju plesnog ritma, u zadirkivanju i ruganju, u prenošenju i primanju znanja itd. U njima riječi razvijaju sliku, ostvaruju zvuk, povezane su s dodirima, pokretom, ritmom, tjelesnim osjetima boli i ugone. Susrećemo se s mnoštvom naziva: uspavanke, bajalice, brojalice, razbrajalice, nabrajalice, tepalice, molitvice, pitalice, rugalice, zagonetke, pjesme za igru ili igralice i pjesme za kolo, a mogle bi se dodati i cupkalice, hincalice, izmišljalice, zamišljalice, oponašalice, dodirivalice i nagomilavalice (Crnković, 1998). Stvaraju ih odrasli u neposrednom dodiru s djetetom i nadahnuti ponašanjem djeteta, zadovoljavajući djetetove potrebe i uživljavajući se u njegov osjećajni svijet. Pjesme svakog naroda i svakog jezika razvile su svoje posebnosti pa pripomažu i nacionalnoj identifikaciji, povezivanju i osjećaju jedinstva. Gotovo uvijek proizlaze iz igre i ostaju vezane za igru ne dopuštajući djetetu da bude pasivni promatrač nego zahtijevajući od njega da aktivno sudjeluje u igri. Povezuju riječi i pokrete i aktiviraju više osjetila. Hod, govor i mišljenje nedjeljivo su povezani i nadograđuju se međusobno. Tek kad je govor dobro razvijen, jasan i točan, a rječnik djeteta u skladu s njegovom dobi, ono će s lakoćom usvajati i čitanje i pisanje.

Čitanje i pripovijedanje

Pravilan i cjelovit razvoj djeteta mora se događati u ozračju povjerenja, topline i ljubavi. U tom kontekstu su djeci potrebne priče, bajke, slikovnice, biblijski tekstovi. Tim kvalitetnim

sadržajima dijete uvodimo u doživljajno spoznavanje svijeta koji ga okružuje i potičemo njegov govorni razvoj.

Bajkama i pričama želimo djeci posredovati uvjerenje da je svijet dobar i prožet smislom, a život vrijedan truda pa tako i njihov dječji (Velički: Pričanje priča, stvaranje priča-povratak izgubljenom govoru). Brojna su znanstvena istraživanja pokazala da čitanje od najranije dobi jednako važno za njegov razvoj kao i briga o njegovim biološkim potrebama: hranom i snom, igrom, sigurnošću, ljubavlju..

Istraživanja su pokazala da je mozak zdravog djeteta u poticajnoj okolini znatno razvijeniji od isto tako zdravog djeteta koje je zanemareno od okoline. Rano iskustvo, osobito zajedništvo u obitelji oblikuje arhitekturu mozga na način da bitno utječe na skladan psihofizički razvoj djeteta i kasnije olakšava učenje. Čitanje od najranije dobi pomaže u razvoju govornih sposobnosti, bogati djetetov rječnik, uvodi ga u svijet mašte i umjetnosti, unaprjeđuje njegove sposobnosti slušanja, opažanja, pozornosti, mišljenja i logičkog zaključivanja. Čitanje otvara niz mogućnosti za organiziranje razvojno-stimulacijskih, a djetetu zanimljivih aktivnosti iz drugih područja umjetničkog stvaralaštva. Čitanjem na istom mjestu, u skoro približno vrijeme uspostavlja se ritual, stvara osjećaj stalnosti što je pak izvor povjerenja, sigurnosti i zajedništva. Čitanje naglas doprinosi bliskosti djeteta sa odraslom osobom čime se postavljaju temelji emocionalno stabilnog razvoja.

Nacionalnu kampanju „Čitaj mi“(koja traje već nekoliko godina) provode Hrvatsko knjižničarsko društvo- Komisija za knjižnične usluge za djecu i mladež, UNICEF, Hrvatsko pedijatrijsko društvo, Hrvatsko čitateljsko društvo, Hrvatska udruga istraživača dječje književnosti, Hrvatsko logopedsko društvo.

Cilj kampanje je poticati roditelje i druge odrasle osobe da s čitanjem djetetu naglas što ranije(već od rođenja) kako bi čitanje postalo dijelom svakodnevnog ugodnog druženja djece i odraslih, kako bi se među njima stvarale dobre emocionalne veze.

Mnogi važni dokumenti i strategije vezane uz čitanje naglašavaju da je upravo metoda glasnog čitanja ključna za razvijanje čitateljskih navika i kasniji uspjeh u školi. Glasno čitanje stavlja knjigu u središte pažnje i doživljava se kao izvor ugone i lijepog iskustva. Pomaže djetetu povezati da ono što čuju, vide i pročitaju. Glasno čitanje omogućuje djeci upoznavanje sa književnim jezikom koji se razlikuje od svakodnevnog govora, omogućuje djeci maštanje, pomaže razvoju kognitivnih sposobnosti i kasnije u vještinama čitanja i pisanja.

Osim čitanja i pripovijedanje priča ima svoju posebnu vrijednost.(op. Velički).Ono zahtjeva na spoznajnom planu stvaranje strukture priče(početak, sredina i kraj), na jezičnom –jezično oblikovanje priče, a na emocionalnom stvaranje veze između pripovjedača i onih koji priču slušaju. Također osoba koja pripovijeda može se kretati, upotrebljavati geste, kretnje tijela što se ne može kod čitanja priče. Stoga je od velike važnosti da se upotrebljavaju oba oblika druženja sa pričom.(bajkom, basnom, recitacijom, biblijskim tekstom). Neki od oblika pričanja priče su: pričanje uz geste, pričanje po nizu slika, prstne lutke, ozvučene priče, priča iz kutije, stolna predstava.

Posebna zadaća: Otvoriti prostor za čitanje i pripovijedanje kako bi djetetu druženje sa pričom, bajkom, biblijskim tekstom postala potreba i navika

Zadaće u odnosu na dijete:

- poticati dječju kreativnost, govorno i drugo stvaralaštvo u svim formama
- razvoj slušanja i razumijevanja govora (dobro slušno okruženje)
- Poticati govorno-jezični razvoj te predčitačke i prepisne vještine malešnicama i pokretnim igrama
- podržavati spontano molitveno izražavanje
- otvarati djetetovu duhovnu dimenziju
- podržavati interakciju djece u zajedničkim igrama i stvaranju priča
- obogaćivati djetetova iskustva i širiti vidike
- razvijati kritičko mišljenje
- razvijati dječju maštu i kreativnost
- bogaćenje dječjeg rječnika i govornih sposobnosti
- unapređivanje djetetove sposobnosti slušanja
- razvijanje empatije
- oblikovanje stavova prema životu, ljudima i Bogu
- poticanje cjelovitog razvoja
- izgrađivanje osjećaja bliskosti s djetetom
- usvajanje moralnih i humanih vrijednosti
- senzibilizacija za različitost
- razvoj komunikacijskih vještina
- razvoj ljubavi prema knjizi
- poučavanje pravilima ponašanja, razlikovanju dobra i zla
- razvoj samopoštovanja
- razvijati interes za hrvatsku kulturnu baštinu

Zadaće u odnosu na odgojitelje:

- kreirati sigurno okruženje za kretanje, istraživanje i izražavanje
- osigurati uvjete za čitanje, pričanje (kutić čitanja posebno uređen uz sukreaciju djece)
- pripremiti se za čitanje (ritual, pravilan odabir teksta, ritam, glasnoća, stanke u govoru)
- biti primjer djetetu: često uzimati knjige, posebice Bibliju u ruke s radošću, koristiti ih u radu s djecom, pokazivati oduševljenje i radost pri čitanju
- potaknuti djecu na stvaranje vlastitih priča
- uključiti djecu u čitanje, pripovijedanje, prepričavanje
- uključiti djetetovu obitelj u čitanje kod kuće i u vrtiću
- uvoditi dijete u svijet književnosti, umjetnosti
- razgovarati o priči, doživljajima, vrednotama
- organizacija različitih, zanimljivih aktivnosti i igara vezanih za knjigu i čitanje
- posjet knjižnici i upoznavanje s postupcima kao što su: učlanjivanje, čuvanje članske iskaznice, traženje određene knjige, posuđivanje, vraćanje u propisanom period

- posjet samostanskoj ili župnoj biblioteci
- pružiti dobar govorni model i slikovito se izražavati
- organizirati odgojno-obrazovni proces u kojem će dijete biti u doticaju s malešnicama i (tradicijskim) pokretnim igrama
- pratiti, procjenjivati i dokumentirati dječji razvoj
- pomno pripremati prezentaciju dječjeg govornog stvaralaštva i rezultata odgojno-obrazovnog procesa
- surađivati s roditeljima i stručnim suradnicima u prevenciji i prepoznavanju govorno-jezičnih teškoća
- surađivati s ustanovama i stručnjacima u cilju upoznavanja i čuvanja hrvatske kulturne baštine
- gostovanje autora slikovnica, roditelja zainteresirane da pročitaju priču skupini ili u suradnji s djecom i odgojiteljima istu izrade (radionica)

Zadaće u odnosu na roditelje

- bogaćenje emocionalne veze roditelja i djeteta čitanjem bajki, priča, biblijskih pripovijesti
- uvoditi roditelje u svijet bajki, priča, odabranih biblijskih tekstova
- jačati suradnju vrtića i obitelji
- potaknuti roditelje na aktivno posuđivanje slikovnica iz knjižnice(čitanje kod kuće i u vrtiću)
- osvještavanje i informiranje roditelja o važnosti i dobrobiti čitanja djetetu i s djetetom od najranije dobi (na individualnim razgovorima, putem letaka, brošura, panoa, roditeljskih sastanaka, radionica...)
- informirati roditelje na roditeljskim sastancima i radionicama o njihovoj ulozi u razvoju dječjeg govora te povezanosti motorike i govora
- organizirati zajedničke aktivnosti i projekte u vrtićkom okruženju
- organizirati druženja, svečanosti, izložbe i prezentacije dječjeg stvaralaštva
- uključiti roditelje u sakupljanje, bilježenje i izvođenje hrvatskih malešnica i tradicijskih pokretnih igara
- upućivati roditelje na pravovremenu i dosljednu primjenu terapijskih postupaka po preporuci stručnjaka kod djece s govorno-jezičnim teškoćama
- Uključivati roditelje u duhovne obnove i čitanje Biblije po obiteljima

Popis autora poezije za djecu

Tin Kolumbić, Vjekoslava Huljić, Vinko Kos, Jure Karakaš, Ivana Radić, Ratko Zvrko, Stanislav Femenić, I.B. Mažuranić, Grigor Vitez, Gustav Krklec, Vesna Parun, Mladen Pokić, Luko Paljetak, Mladen Kušec, Stjepan Jakševac, Dobriša Cesarić, Zlata Kolarić-Kišur, Dragan Lukić, Vladimir Halovanić, Miroslav Dolenc, Ratko Zvrko

Preporučene bajke i priče

Bajke braće Grimm:

- Bremenski svirači, Crvenkapica, Cvilidreta, Ivica i Marica, Matovilka, Palčić, Pepeljuga, Postolar i patuljci, Snjeguljica Stoliću, prostri se, Tmoružica, Vuk i sedam kozlića, Zlatna Guska

Izuzetno je važno da se bajke pripovijedaju vjerno i istinski bez uljepšavanja i dodataka.

POPIS PRIČA

Lončiću, kuhaj, češka narodna (Bonbon)

Stara voćka, Ruth Hurlimann (Lukin portal)

Tri jabuke s bakina ormara (Sunčana Škrinjarić)

Ježeva molitva, Sonja Tomić

Medvjed i tratinčica, Sanja Pilić

Zvezdani taliri, Braća Grimm

Zahvalna cipela, Stjepan Lice)

Kiša, Miroslav Dolenc-Dravski

Leptir i cvijet, Stanislav Femenić

Božićna bajka, Nada Iveljić

Zelena priča, Vlado Halovanić(Svjetiljke za dječju dušu)

Čarobna livada, Anto Gardaš,(Bonbon)

Sretna sjemenka, Stjepan Lice(Lukin portal)

Priča o dobroćudnom ježu,Hrbroslav Radić(Lukin portal)

Pipo, Nada Iveljić(Lukin Portal)

Drvena zdjelica, narodna,(Lukin portal)

Naočale za mjesecinu, Vera Zemunić(Lukin Portal)

Mala, crvena koka i zrno pšenice,narodna (Lukin portal)

Izslovana miješa, Zvonimir Balog,(Lukin portal)

Kako je Matija kupio sreću,Božidar Prosenjak (Lukin portal)

Zlatokosa i 3 medvjeda, (R.Southey, J.Coundall)
Čarobni lončić, narodna
Priča kao poticaj, Nada Iveljić
Bolestan zeko, Anja Werner
Kako je postala Sniježnica, Caroline von Heydebrand
Čudo na bunaru, Georg DreiBig
Stolarov magarac, Eva Baumann-Lerch
Zimska priča, Max Bolliger
Svijetla zvijezda, Renate Ferrari
Šuma zimi, Ivana Radić
Čupava gusjenica, nepoznat autor
Djevojčica je nosila svjetiljku i veselo pjevala, nepoznat autor
Gospođica, nema autora
Kraljevski krojač, narodna, Skandinavija
Mačka i mišić, narodna, Engleska
Mjesec na drvu, Anja Wernwr
O vodenjaku, narodna, Slovenija
Tri jarca vjetropira, narodna, Skandinavija
Pjetlić Zlatni Krestić i čudotvorni mlinčić, narodna, nepoznat autor
Priča o Uskrsnom zecu, narodna, nepoznat autor
Rukavica, narodna, Ukrajina
Šarena ptica, Jelena Sitar
Slatka kaša, braća Grimm
Svjetlost sv.Martina, nepoznat autor
Zvezdani taliri, braća Grimm

POPIS SLIKOVNICA

Crvena lopta, Karl Matthias i Gabi van Emmerich

Ti i ja i mali medo, Martin Wadell i Barbara Firth, Epta

Elmer, David McKee, Epta

Ribica duginih boja, Marcus Pfister, Epta

Bila jednom....., Stefan Gmell, Epta

Dobro jutro, Ivan Gantschev, Epta

Mali majmun u velikoj brizi, J. Donaldson, A. Scheffler,

Maca Papučarica, E. Peroci, M. Hajdinjak,, Mozaik knjiga

Pauli, ti zločesti Pauli, **B. Weninger**, E. Tharlet, Epta

Nečko, Edith Schreiber- Wicke, Golden marketing

Pjetlić zlatni krestić i čudotvorni mlinčić, narodna priča, Golden marketing

Pogodi koliko te volim, S. McBratney, A. Jeram, Egmont

Plesna haljina žutog maslačka, S. Škrinjarić, A. Kadonić, Golden marketing

Pismo iz Zelengrada, N. Videk, P. Vončina, Katarina Zrinski

Poštar Zeko Brzonogi, Ž. Hercigonja, I. Guljašević, Alfa

Ogledalce, G. Vitez, T. Torjanac, Mozaik knjiga

Nezadovoljna bubamara, S. Škrinjarić, M. Hajdinjak, Mozaik knjiga

Orkestar priča priču: Četiri godišnja doba, K. Cotton, J. Courtney - Tickle, Školska knjiga

Kit koji je uvijek želio još, Rachel Bright ,Jim Field, Profil

Mali anđeo i zvjezdica, Vladimira Velički, Dubravka Kolanović, Alfa

Juha od bundeve, Helen Coper, Golden Marketing

Djed i repa, Aleksej Tolstoj i Niamh Sharkey, Golden Marketing

Gospodin Nosko traži prijatelja, Daniela Kulot, Hortense Ullrich, Golden Marketing

Najbogatiji vrabac na svijetu, Eduard Petiška, Sanja Rešček, Golden Marketing

Božićna bajka, Nada Iveljić, Katarina Zrinski

Dobra, nježna, baka snježna, Pajo Kanižaj i Dubravka Kolanović, Školska knjiga

Bajka o snjegovićima, Kašmir Huseinović, Kašmir promet

Medo i klavir David Litchfield, Mozaik knjiga

Pas i violina, David Litchfield, Mozaik knjiga

Ogledalce, Grigor Vitez, Tomislav Torjanac, Mozaik knjiga

Pauk Oto, Manuela Vladić Maštruko

Oto i Valentina, Manuela Vladić Maštruko

Duga, Manuela Vladić Maštruko, Naklada Haid

Zagrebačka avantura, Brankica Blažević, Damir Facan Grdiša, Alfa

Bursunsul i Paskuaulina, Olesja Tavadze,

Tibor, paun bez repa, Ana Đokić Pongračić, Dubravka Kolanović, Kašmir promet

Prašnjavko, Želimir Hercigonja, Ivana Guljašević, Ljevak

Mala, mama vila, Vladimira Velički, Vladimira Galindo Contreras, Alfa

Potresec, Mirna Gajski Jolić, Naklada Ceres

Gitina briga, Tom Percival, Profi,

Posve Norman, Tom Percival, Profil

Mišini novi prijatelji, Tom Percival, Profil

Matilda nikad ne odustaje, Tom Percival, Profil

Zagrljaj, David Grossman, Artresor naklada

Plači, srce, Charlot Pardi, Artresor (slikovnica s temom smrti)

Val, Suzy Lee (slikovnica bez riječi), Artresor

Gospođica Škarica, Naomi Shapira, Artresor

Noćni pjev, Ari Berk, Artresor (slikovnica o strahu)

Velika tvornica riječi, Agnes de Lestrade, Artresor

Neću, Manica K. Musil, Kašmir promet

Leon lav, Manica K. Musil, Kašmir promet

Slon Stanko, Manica K. Musil, Kašmir promet

Čarobna Mia, Hilary Hawkes, Andrea Petrlik, Kašmir promet (i sve ostale slikovnice koje je izdao Kašmir promet) Dio njih se može vidjeti u elektroničkom obliku na: <https://vrticdoma.com/slikovnice/>

Dijete knjiga, Richard Kearney, Školska knjiga

Ocean do neba, braća Fan, Meandar medija

Noćni vrtlar, braća Fan, Meandar medija

Palo s neba, braća Fan, Meandar medija

Baš imam sreće, Lawrence Schimel, Juan Carlo Mayorga, Kreativna mreža (slikovnica o slijepome djčaku)

Ovo je pjesma koja liječi ribe, Jean-Pierre Simeon i Olivier Tallec, Meandarmedia

Smrveni i Smlavi, J. Donaldson i A. Scheddler, Ibis grafika

Oblak u žutom kaputu, Nikolina Manojlović Vračar, Jelena Brezovac, Evenio

Ljubav spašava svijet, Svjetlan Junaković, Algoritam

Pisma na kraju šume, Jasna Jasna Žmak, Jelena Oroz, Oaza Books

Biblijski tekstovi su prema tematskim cjelinama predloženi u priručniku za odgojitelje u vjeri "Njihovo je kraljevstvo nebesko" (Pišković, Blažević, KS, 2001)

Posljednjih godina sve se više pažnje stavlja na istraživanja u vezi fizičke neaktivnosti. Istraživanja ukazuju na to da postoji jaka veza između razine fizičke aktivnosti, zdravlja i kognitivnih funkcija djece odnosno da fizička aktivnost poboljšava rad mozga i kognicije. „*Pokretom (hodanje, trčanjem, skakanjem, prevrtanjem, penjanjem, valjanjem itd.) se razvija većina važnih struktura mozga, povezuju se funkcije pojedinih dijelova mozga, stvaraju se novi nervni putevi, razvijaju se osnovne biološke funkcije i dijete se priprema za život.*“ (Baureis, Wagenmann, 2015, predgovor Rajović).

U predškolskoj dobi je bitno u svakodnevnom radu koristiti elemente koji potiču mentalni razvoj djece, jer se u tom razdoblju razvija se preko 70% sinapsi, što to životno razdoblje čini vjerojatno najvažnijim za formiranje obrasca i okvira za djetetove kasnije sposobnosti. Konkretno vježbe koje sprječavaju poremećaj koncentracije i pažnje na način da razvijaju koordinaciju pokreta i motorike obuhvaćaju vježbe: rotacije, ravnoteže, stopala, dinamičke akomodacije oka, fine motorike, govora. (Rajović, 2017). Te aktivnosti nisu vezane samo za sobu dnevnog boravka. U vanjskom prostoru djeca rado sudjeluju u organiziranim tjelesnim aktivnostima putem kojih jačaju samopouzdanje, razvijaju spretnost, brzinu, snagu i preciznost.

„*Pretjerano gledanje televizije, igranje video igrice, nedostatak grafomotoričkih aktivnosti te fizička neaktivnost oštećuju i smanjuju razvoj pojedinih bioloških potencijala.*“ (Rajović, 18: 2017). Bitno je da odrasli djecu ne sputavaju u njihovoj aktivnosti. Uloga odraslih je da djeci osiguraju pravila i okruženje gdje se mogućnost ozljede svodi na minimum.

Postoje mnoge znanstvene studije i spoznaje koje govore o povezanosti pokreta i govora. Naše su ruke neprestano aktivne i preko njih velikim dijelom komuniciramo sa svijetom. “Suodnos govora i pokreta može se uočiti analizirajući razvoj govora i motorike kod djece i to od prvih mjeseci života.(Velički, Katarinčić, Stihovi u pokretu)

Posebna zadaća

1. Organiziranje motoričkih aktivnosti i igara s pokretom s ciljem poticanja i vježbanja dijelova dječjeg mozga koji su odgovorni za učenje, koncentraciju i govor

U odnosu na dijete:

- poticati prirodne oblike kretanja i razvoj prostorne percepcije
- poticati tjelesni i psihomotorički razvoj (usavršavanje i vježbanje preciznosti pokreta te preciznosti u baratanju predmetima, razvoj koordinacije i ravnoteže pri pokretima i kretanju, razvoj fine motorike, razvoj psihomotoričkih sposobnosti u složenim vještinama...),
- poticati razvoj pozornosti i pamćenja i sposobnosti prilagođavanja novim promjenjivim situacijama,
- zadovoljiti dječju potrebu za kretanjem, zabavom, pripadanjem, moći i slobodom,
- osnaživati djetetove jake snage i potencijale poticanjem izražavanja i aktivnog sudjelovanja u individualnom i grupnom radu,
- zadovoljavanje dječje potrebe za upoznavanjem predmeta, sprava, njihovu namjenu, osobine,
- pobuđivati dječju znatiželju na zajedničko istraživanje (s odgojiteljima) i učenje, zabavljajući se i uživajući u zajednički provedenim aktivnostima,
- njegovati interakcije i učenja socijalnih vještina (dijeljenje, rješavanje problema i sukoba, čekanje reda, ljubaznost) djece u zajedničkim radovima i projektima,
- igrama u pokretu, vanjskom i unutarnjem prostoru utjecati na razvoj dječjih osjeta
- ritmičkim pokretima u prostoru razvijati pamćenje za govor i za ritmičnost govora

U odnosu na odgojitelje:

- zadovoljiti unutarnje i vanjske čimbenike organizacije motoričkih aktivnosti,
- poticati djecu da izvode pokrete koje ne mogu u zatvorenom prostoru vježbajući ravnotežu, preskakivanje, penjanje, balansiranje na smanjenim površinama i sl.,
- organizirati stručne aktive koji tematski prate posebnu zadaću (motorika, igre na otvorenom),
- unapređivati osobnu praksu u planiranju i organizaciji boravka na zraku,

- poticati roditelje na inicijativnost i uključivanje u aktivnosti odgojno-obrazovnog rada skupine,
- stvoriti okružje koje stimulira djetetov govor i pokret kao osnovu istoga
- poticanje svijesti svih djelatnika na osobnu odgovornost pri ostvarivanju zadaće

U odnosu na roditelje:

- osvještavati važnost motoričkih aktivnosti za djecu,
- poticati individualne razgovore tijekom kojih dati roditeljima uvid u fotografije, dječje radove, anegdote bilješke...),
- po potrebi kreirati ankete za roditelje s ciljem evaluacije rada i suradnje

Prijedlog poticaja i aktivnosti:

- kineziološke aktivnosti (vježbe dinamičke akomodacije oka, vježbe rotacije, vježbe za ravnotežu) – Kako igrom uspješno razvijati djetetov IQ, R. Rajović, Učenjem do pokreta, kretanjem do spoznaje!, Jenny Clark Brack, Vrtuljak igara; Suvag Zagreb, 17.str.-49.)),
- aktivnosti/igre za finu motoriku (malešnice i igre prstima, savijanje papira,sjeckanje i rezanje škarama, zakopčavanje i otkopčavanje gumba/patenata, od/vezivanje čvorova/vezica, miješenje tijesta/plastelina/gline, igranje kockama/slagalicama, namotavanje/odmotavanje konca, igla i konac, igranje špekulama...),
- vođene fantazije, mozgalice, narativne pantomime, pokretne pjesme...(Više od igre, Dušica Bojović)
- igre disanja (otpuhujemo balončiće koji lete, gasimo svijeću, pušemo kao vlak, zujimo kao pčele.....)
- igre loptom (dodavanje, hvatanje, bacanje, ciljanje...)
- jutarnja tjelovježba prije doručka
- igre i vježbe opuštanja (“Putovanje u tišinu”,Srebot, Menih,Ostvarenje)
- senzoričke priče
- senzomotoričke sprave u vanjskom prostoru
- „stare“ društvene igre (Kružić-križić, školica, elastična traka , pikule, vijača, obruč za vrtnju oko pasa...)
- poligoni s raznim oblicima kretanja (raznoliki načini kretanja, kretanje sa zadatkom, svladavanje prepreka: prolaženje preko, između, ispod, kroz, mijenjanje smjera kretanja...)
- igre prstićima (Stihovi u pokretu, Velički, Katarinčić)
-

Igre:

<https://narodni.net/stare-narodne-igre-nasih-krajeva/>

<https://volimteotoce.com/2021/02/21/starinske-djecje-igre/>

<https://lafaboo.com/blog/djecje-igre-naseg-djetinjstva-60/>

<https://www.risnjak.hr/stare-igre-iz-proslosti/>

Prijedlog literature za odgojitelje:

Velički, V., Katarinčić, I. (2011.) Stihovi u pokretu. Zagreb: Alfa

Peti-Stanić, A., Velički, V. (2008.) Jezične igre za velike i male. Zagreb: Alfa

Silke Rose W., Joseph S.(2021)., Kako pričati priče djeci: Stilus

Velički V.(2013), Pričanje priča-stvaranje priča, povratak izgubljenom govoru: Alfa

Pišković K., Blažević B.(2001),Njihovo je kraljevstvo nebesko: KS

**Crnković, M. (1998.) Hrvatske malešnice: dječje pjesme pučkog izvorišta ili podrijetla.
Zagreb: Školska knjiga**

**Juričić, D (ur.) (2012.) Velika enciklopedija malih aktivnosti: knjiga za poticanje ranog
razvoja dječjih sposobnosti. Zagreb: Školska knjiga**

Posokhova, I. (2005.) Izgovor: kako ga poboljšati. Lekenik: Ostvarenje

**Posokhova, I. (2008.) Razvoj govora i prevencija govornih poremećaja u djece:
priručnik za roditelje. Lekenik: Ostvarenje**

Rade, R. (2015.) Mala djeca s komunikacijskim teškoćama. Zagreb: FoMa

Rade, R. (2014.) Poticanje ranog govorno-jezičnog razvoja. Zagreb: FoMa

**Silberg, J. (2008.) Igre mozgalice za dojenčad, jednogodišnjake i dvogodišnju djecu: 140
zabavnih načina za bolji razvitak. Zagreb: Profil**

Djeca bolje uče uz kineziologiju, Helga Baureis-Claudia Wagenmann

Razvoj dječjeg mozga, Daniel J. Siegel, Tina Payne Bryson

Učenjem do pokreta, kretanjem do spoznaje!, Jenny Clark Brack,

Više od igre, Dušica Bojović

Kako igrom uspješno razvijati djetetov IQ, Ranko Rajović

Vrtuljak igara, Suvag Zagreb (uredile Koraljka Bakota, Adinda Dulčić)

Dodi, igrajmo se vani! : Budimo aktivni u igri s djecom, Sabine Lohf Regina Bestle-Koerfer Annemarie Stollenwerk

Putovanje u tišinu, Renata Srebot, Kristina Menih

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

Odgajno-obrazovna praksa, a samim time i kurikulum koji iz nje izranja, treba biti rezultat težnji svih djelatnika vrtića da se ‘razvoj odgajno obrazovne prakse i kurikuluma vrtića događa paralelno s razvojem novih vrijednosti, razumijevanja i znanja odgajatelja i drugih djelatnika vrtića, za što im je potrebno osigurati kontinuirani profesionalni razvoj’ (Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2015.) Taj razvoj uvijek prati aktualne potrebe stoga će u ovoj pedagoškoj godini uz sve ostale aktualnosti sadržavati i one koje se odnose na specifičnost djelovanja u pandemiji.

CILJ: Promišljanje novih i suvremenih načina i osiguravanje uvjeta za daljnje stručno usavršavanje odgojitelja, stručnih suradnika i ostalih radnika.

BITNE ZADAĆE:

- podržavanje razvoja osobnih potencijala i jačanje stručne kompetencije odgojitelja i stručnih suradnika kroz edukacije, iskustveno učenje i timski rad na istraživanju i unapređivanju odgojne prakse
- Organizirati stručne aktivne koji tematski prate posebnu zadaću (motorika, igre na otvorenom, materijalno organizacijski kontekst vanjskog prostora
- osvještavanje značenja grupne refleksije o odgajno-obrazovnom radu i senzibilizacija odraslih za razvijanje zajedničkog rasta i učenja
- poticanje kontinuiranog izgrađivanja prepoznatljive kulture vrtića

Teme individualnog stručnog usavršavanja

Tradicijske jezične i pokretne igre. Kristina R., Leopolda K., Marija A.

Nepoticajna okolina-poteškoće govora. Ilka M.

Stručno usavršavanje na zajedničkoj razini katoličkih vrtića

Vremeni događanja:

9. mjesec „Zadaci GPP-a, pedagoginja

11. mjesec JKŠ „Vjerski odgoj u kurikulumu vrtića“

Predavanja:

„Važnost vjerskog odgoja i duhovne dimenzije u kurikulumu vrtića, Tonči Matulić

„Koje vrijednosti živimo“, Vladimira Velički

-radionice odgojitelja u vjeri

12. mjesec „Običaji i tradicijske igre u adventu“, Josipa Kraljić,

2. mjesec : STRUČNI SKUP ZA ODGOJITELJE-KATOLIČKI VRTIĆ

„SUODNOS RIJEČI, POKRETA I DUHOVNOSTI“

Predavanja:

„Tradicijske jezične igre“, Jelena Vignjević

„Igre u pokretu u unutarnjem i vanjskom prostoru“, Trpimir Petrač

„Sport i duhovnost“, Domagoj Matošević

4.mjesec :“Selektivni mutizam“, logopedi

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Cilj nam je jačanje roditeljske kompetencije o suodgovornosti u odgoju i cjelovitom rastu i razvoju djeteta i razvijanje suradničkog odnosa. Obitelj je temeljni oslonac za cjelokupni razvoj djeteta, stoga ćemo planirati suradnju s roditeljima i širom obitelji djece, polaznika vrtića, kroz sve moguće oblike od individualnih razgovora do zajedničkih susreta na roditeljskim sastancima kao i zajedničkim druženjima kroz radionice, uključivanjem u odgojno-obrazovni rad, kroz pisane materijale, svečanosti i izlete.

U skladu s time nastaviti ćemo raditi na unapređenju i intenziviranju suradnje s roditeljima kroz bitne zadaće:

- ✚ Jačanje stručnih kompetencija odgojitelja za svakodnevnu interakciju s roditeljima i izgrađivanje suradničkih odnosa kroz individualne razgovore, roditeljske sastanke, uključivanje roditelja u aktivnosti odgojnih skupina, kutića za roditelje, posjete obiteljima;
- ✚ Naglašavanje važnosti kvalitetne komunikacije na relaciji vrtić – obitelj kroz radne materijale, obavijesti, web stranicu, sadržaja koji će podsjećati roditelje na značajan društvena i prirodna zbivanja, duhovne obnove i molitveni susreti;
- ✚ Posvješćivanje važnosti sudjelovanja na roditeljskim sastancima koji će se održavati na razini informativnog, komunikacijskog i predavačkog tipa;
- ✚ Senzibilizacija i edukacija roditelja o važnosti vrtića i djetetovog razvoja kroz predškolski period kroz inicijalni intervju prilikom upisa djeteta
- ✚ Radionice za roditelje s naglaskom na odgoj djeteta u vjeri, što za roditelje znači odgoj u vjeri, kakva očekivanja imaju od vrtića.

Kako i na koji način se karizmatička dimenzija našeg vrtića ostvaruje u suradnji – u radu s djecom, obiteljima, odgojiteljima...:

- Duhovne obnove za obitelji
- Duhovna druženja kroz meditacije i radionice (adventske i uskršne radionice)
- Euharistijska slavlja (Dan vrtića, Pepelnica, Polnoćka, oproštaj s predškolicima...)
- Razni molitveni susreti, blagoslovi, svečanosti...
- Hodočašća i izleti s obiteljima i djelatnicima
- Duhovne poruke koje čekaju roditelje svaki dan kod ulaza vrtića
- Duhovni nagovori za odgojitelje laike u korizmi i došašću
- Proslava raznih obljetnica vrtića
- Posjete obiteljima
- Molitve obitelji za obitelj
- Uključivanje roditelja u vjerske i ostale aktivnosti vrtića
- Dani otvorenih vrata za roditelje

Nadovezujući se na tekst u okviru ovog Plana koji već ističe važnost povezivanja obiteljskog i izvanobiteljskog odgoja te uključivanja roditelja u odgojno – obrazovni proces, bitno je i posebno govoriti o suradnji s roditeljima. Kako bi podigli kvalitetu naše suradnje s roditeljima i ove pedagoške godine raditi ćemo na slijedećim oblicima suradnje:

Planirane aktivnosti:

- ✚ Pomaganje roditeljima pri izboru optimalnog programa za dijete
- ✚ Provođenje upisnih (inicijalnih) intervjua s roditeljima primljene djece kako i Vrtić dobio informacije o djetetu, ali i sami roditelji dobili informacije o načinu rada i života u Vrtiću. Dobiveni podaci bitni su i za informiranje odgajatelja o zdravstvenom i psihosocijalnom statusu svakog djeteta
- ✚ Uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni rad kako bi se povezali i uskladili obiteljski i izvanobiteljski odgojni utjecaji:
- ✚ U periodu prilagodbe u situacijama kada roditelj može sudjelovati u odgojno - obrazovnom radu odgojne skupine (npr. moguće je da roditelj, ako je on zainteresiran,

prezentira svoje zanimanje i rad odgojnoj skupini ili organizirati posjet na njegovo radno mjesto)

- ✚ Kroz sudjelovanje u zajedničkim svečanostima i akcijama
- ✚ U realizaciji izleta i posjeta
- ✚ Individualne konzultacije roditelja s odgajateljima i ravnateljicom u vezi organizacije rada i koordinacije zajedničkih akcija

OBLICI SURADNJE

- ✚ individualni razgovori
- ✚ grupni oblici suradnje (roditeljski sastanci, radionice, svečanosti i zajednička druženja, humanitarne akcije)
- ✚ komunikacija putem panoa za roditelje
- ✚ interaktivan odnos putem škrinjice za roditelje, e-maila..

7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Cilj je unapređivanje kulturne i javne djelatnosti, interakcijom s društvenom sredinom, s ciljem podizanja kvalitete odgojno–obrazovnog rada te prezentacije postignuća unutar i izvan vrtića.

Važno je obogaćivanje života djeteta u vrtiću različitim istraživačko-spoznajnim aktivnostima u neposrednoj okolini, kulturno–umjetničkim doživljajima i događanjima s drugom djecom i odraslima.

U svrhu što bolje i kvalitetnije realizacije postavljenih zadaća odgojno obrazovnog rada važna je suradnja s lokalnom sredinom u kojoj vrtić djeluje.

Ove pedagoške godine planiramo suradnju sa slijedećim vanjskim čimbenicima:

- ✚ Gradski ured za obrazovanje kulturu i sport
- ✚ Ministarstvo znanosti obrazovanja
- ✚ Agencija za odgoj i obrazovanje RH
- ✚ Zagrebačka nadbiskupija
- ✚ Vijeće gradske četvrti Maksimir
- ✚ Čistoća – Zagrebački holding
- ✚ Katolički bogoslovni fakultet

- ✚ Učiteljska akademija Zagreb
- ✚ Posjet Lovačkom muzeju
- ✚ Posjet stomatološkoj ordinaciji
- ✚ Suradnja sa zdravstvenim ustanovama i socijalnom službom
- ✚ Zavod za javno zdravstvo grada Zagreba
- ✚ Policijska postaja Maksimir
- ✚ Posjete kazalištu
- ✚ Kazališne predstave u vrtiću
- ✚ Posjeti osnovnim školama: Remete i Kozjak
- ✚ Gradski, privatni i katolički vrtići grada Zagreba
- ✚ HBK - Nacionalni katehetski uredi nadbiskupije i biskupija
- ✚ Škola stranih jezika Cvrčak
- ✚ Suradnja sa svećenikom (posjete crkvi u vrijeme blagdana)
- ✚ Suradnja sa Zakladom Čujem, vjerujem, vidim
- ✚ ZOO vrt Maksimir
- ✚ Trgovački centri (nabava higijenskih potrepština, sredstava za čišćenje, uredskih materijala)

8. VREDNOVANJE PROCESA

Praćenje kvalitete vrtića i njezin rast događa se stalnom analizom postojeće prakse, uočavanjem i isticanjem dobrih primjera kao i uočavanjem poteškoća i njihovim kvalitetnim rješavanjem.

Stoga će Godišnji plan i program i odgojno-obrazovni rad biti usmjeren unapređenju dobrih i već provjerenih oblika prakse, kao i uklanjanju utvrđenih nedostataka. Usmjerenost vrtića na osiguravanje visoke razine kvalitete odgojno-obrazovnog rada, kao i kontinuirana samoprocjena, bit će prisutna tijekom pedagoške godine.

Vrednovanje Godišnjeg plana i programa biti će kvalitativno i kvantitativno kroz zapise i završne upitnike te vrednovanje:

- ✚ djeca (postignuća na razvojnim područjima prezentirana roditeljima);
- ✚ odgojitelji (radni dogovori, izvješće);
- ✚ stručni suradnici u vrtiću, ravnateljica (protokoli praćenja, zajednička valorizacija procesa);
- ✚ roditelji (ankete, upitnici, planirani termini za individualne razgovore);
- ✚ nadležne institucije (MZO, AZOO, NKU-HBK).

Važan element kvalitete činit će i osposobljenost svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa za stalnu i kvalitetnu samoprocjenu stoga će i stručni aktivni, na tu temu, biti provedeni u vrtiću.

Vanjsko vrednovanje je nemoguće provesti zbog nedostatka uvjeta: zbog malog broja skupina i djelatnika i s time nemogućnost formiranja timova za praćenje i vrednovanje unutar vrtića.

Kvalitetu vrtića odražavat će, uz međurelacijsku povezanost čimbenika, njezina kurikulumska određena prepoznatljivost, okruženje u vrtiću, odnosi, kvalitetna komunikacija te njezin vrijednosni sustav.

Dokumentiranje podrazumijeva sustavno prikupljanje dokumentacije koje omogućuje promatranje i bolje razumijevanje akcija djeteta, a samim time i osiguranje kvalitetnije potpore njegovu razvoju. Dokumentiranje pridonosi kreiranju kulture uključenosti i dijaloga između svih sudionika u vrtiću.

Dokumentiranje omogućuje odgojiteljima bolje razumijevanje djeteta u odgojno-obrazovnom procesu, razumijevanje kvalitete okruženja za učenje i kvalitete njegovih intervencija, omogućava procjenjivanje aktualnog znanja i razumijevanje djece te modificiranje složenosti ponuđenih materijala i aktivnosti. Ono je ujedno i specifična potpora odgoja i učenja djece,

usklađeno s njihovim individualnim i razvojnim mogućnostima, kognitivnim strategijama i drugim posebnostima. Omogućuje razumijevanje tijeka aktivnosti, te promišljanje načina podrške njihova razvoja.

Vrednovanje i dokumentiranja i programa vršit će se radi:

- a) procjene postignuća i kompetencija djece;
- b) oblikovanje kurikuluma;
- c) partnerstva s roditeljima i komunikacije sa širom socijalnom zajednicom

9. GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA RAVNATELJICE

Dječji vrtić Svetog Franje ima za cilj pružiti kvalitetnu uslugu korisnicima vrtića te zadovoljiti sve potrebe djeteta, poticati djetetov cjeloviti razvoj i pripadnost okruženju.

U okviru godišnjeg plana rada, poslovi i radni zadaci ravnateljica ove pedagoške godine 2023./24. je rad na poslovima u vrtiću Svetog Franje.

Bitne zadatke

- ✚ Organizacija i unaprjeđivanje osnovne djelatnosti vrtića pronalazeći kvalitetna i optimalna rješenja za boravak djece i svih radnika vrtića;
- ✚ Stalno praćenje potrebe djece i odraslih, rad na poboljšanju međusobne komunikacije sa zadaćom ostvarivanje veće motivacije u postizanju kvalitete rada u odgojno – obrazovnom procesu;
- ✚ Osmišljavati, uključivati i sudjelovati u projektima i aktivnostima koje pridonose otvorenosti vrtića prema društvenoj zajednici;
- ✚ Poraditi na važnosti autentičnog svjedočenja vrijednosti, posebice one duhovne naravi.

Programske aktivnosti u odnosu na vrtić

- ✚ Izrada Godišnjeg plana i programa rada;
- ✚ Sudjelovanje u izradi Programa katoličkoga vjerskog odgoja djece rane i predškolske dobi;
- ✚ Ustroj rada odgojitelja po skupinama;
- ✚ Sudjelovanje u pripremanju sjednica UV, te provođenje njihovih zaključaka i odluka;
- ✚ Vođenje zapisnika sastanaka;

- ✦ Praćenje realizacije knjigovodstveno-financijskih poslova, posebno kod revizijskog uvida;
- ✦ Izrada i podnošenje statističkih izvješća i planova;
- ✦ Praćenje rada svih radnika, suradnja s vanjskim suradnicima radi unapređivanja rada;
- ✦ Praćenje ispravnosti i sigurnosti objekata, nadopuna i nabava didaktike, materijala i drugih sredstava potrebnih za rad vrtića;
- ✦ Poduzimanje svih potrebnih mjera za normalno funkcioniranje vrtića u svim procesima rada
- ✦ Praćenje postavljenog ustrojstva rada prema GPP;
- ✦ Praćenje prisutnosti djece u skupinama i pravovremeno unošenje u E-maticu sustava grada Zagreba;
- ✦ Priprema sjednica Odgojiteljskih vijeća;
- ✦ Realizirati interne i kolektive stručne aktivne na razini svih katoličkih vrtića;
- ✦ Pomoć odgojiteljima u izradi i realizaciji ISU-a;
- ✦ Povezivanje i suradnja sa stručnim institucijama u cilju promicanja stručne djelatnosti katoličkih vrtića.

Suradnja sa roditeljima

- ✦ Sudjelovanje u prijemu i pripremi djece u redoviti program;
- ✦ Vođenje roditeljskih sastanaka te pomoć odgojiteljima u pripremanju roditeljskih sastanaka na razini svake skupine;
- ✦ Informiranje i suradnja u zajedničkom rješavanju problema, stručna pomoć i podrška roditeljima;
- ✦ Poticanje roditelja na on-line sudjelovanje na euharistijskim slavljenjima djece, duhovnim obnovama.

Stručno usavršavanje

- ✦ Prisustvovanje na stručnim aktivima i seminarima za ravnatelje u organizaciji AZOO-e, zatim stručnim skupovima za katoličke vrtiće u Republici Hrvatskoj;
- ✦ Praćenje zakonitosti rada, stručne literature;
- ✦ Razmjena iskustava sa ostalim ravnateljima i stručnim timom.

Suradnja s ostalim vanjskim subjektima bitnim za rad Dječjeg vrtića

- ✚ suradnja s ostalim ravnateljima iz katoličkih vrtića, odgojitelja, vjerskim zajednicama, školama, suradnja s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta RH, Agencijom za odgoj i obrazovanje;
- ✚ suradnja sa Gradskim uredom za obrazovanje
- ✚ suradnja s Osnivačem;
- ✚ suradnja s Upravnim vijećem;
- ✚ suradnja s drugim predškolskim ustanovama, osnovnim školama i ostalim ustanovama i organizacijama na području Grada Zagreba.

10. PROGRAM RADA STRUČNOG SURADNIKA LOGOPEDA

Stručni suradnik logoped bavi se patologijom glasa, govora, jezika i komunikacije te provodi logopedsku terapiju s djecom koja imaju navedene teškoće:

- Artikulacijske teškoće
- Fonološke teškoće
- Jezične teškoće
- Poremećaje ritma i tempa
- Disfonije -poremećaji glasa
- Komunikacijske teškoće(PSA)
- Razvijanje funkcija koje prethode čitanju i pisanju- predčitalačke i predpisalačke vještine
- te ostale poteškoće u razvoju

Godišnji plan i program rada za 2023./2024. godinu izradila sam uvažavajući sistematizaciju poslova i zadaća logopeda kao i godišnjih programa rada vrtića u kojima ću obavljati svoj posao. Ti vrtići su:

- ✚ DV. JORDANOVAC
- ✚ DV. SV. FRANJE
- ✚ DV. SV. JOSIPA

✚ DV. SV. VINKA

✚ DV. BLAŽENA HOZANA

✚ DV. BRAT SUNCE

✚ DV. DOBRI

Ukupni broj odgojnih grupa iznosi: 26

Ukupno godišnje zaduženje logopeda za 2023./24. godinu iznosi 252 radnih dana ostvarenih na bazi 40-satnog tjedna.

Distribucija satnice:

Neposredni rad: 1260 sati

Ostali poslovi: 378 sati

Dnevni odmor: 126 sati

Suradnja s drugim ustanovama, stručno usavršavanje, planiranje, priprema za rad: 252 sata.

Tijekom godine surađivat ću s odgojiteljima, drugim stručnim suradnicima te svim osobljem uključenim u rad s djecom. Suradnju s roditeljima ostvarivat ću putem individualnih razgovora, uputa i savjetovanja, inicijalnih intervjuja, plakata i letaka na temu komunikacijsko- govorno- jezične problematike na oglasnoj ploči i vođenjem tematskih roditeljskih sastanaka. Suradivat ću i sa specijaliziranim ustanovama koje se bave dijagnosticiranjem i rehabilitacijom djece s komunikacijskim i govorno- jezičnim poteškoćama. Ostvarit ću suradnju s drugim dječjim vrtićima i njihovim stručnim timovima kao i osnovnim školama.

Primat ću studente s ERF-a s kolegija logopedije na stručnu praksu.

U vrtićima koji su vježbaonica za metodiku hrvatskog jezika i književnosti, kao stručni suradnik logoped, sudjelovat ću u edukaciji studenata s Učiteljskog fakulteta.

U sklopu stručnog usavršavanja pratit ću novu stručnu literaturu, stručne aktivne, predavanja, seminare i webinare iz područja kojim se bavim.

Vršit ću poslove i zaduženja koja će mi kao djelatniku biti dana.

Voditi ću potrebnu dokumentaciju; individualni dosje djece, dnevnik rada, pripremanje za rad(dnevno, tjedno, mjesečno), pisanje izvješća o radu, nalaze i mišljenja o djeci.

STRUKTURA SATI I DANA ZA STRUČNU SURADNICU – LOGOPEDINJU

MJESEC/ GODINA	BROJ RADNIH SATI	BROJ SATI BLAGDAN A	MJESEČN I FOND SATI	BROJ RADNIH DANI	BROJ DANA BLAGDAN A	UKUPAN BROJ DANA
9./23.	8	0	8	4	0	4
10./23.	10	0	10	5	0	5
11./23.	8	0	8	4	0	4
12./23.	6	2	8	3	1	4
1./24.	8	2	10	4	1	5
2./24.	8	0	8	4	0	4
3./24.	8	0	8	4	0	4
4./24.	8	2	10	4	1	5
5./24.	8	0	8	4	0	4
6./24.	8	0	8	4	0	4
7./24.	10	0	10	5	0	5
8./24.	6	2	8	3	1	4
UKUPNO:	96	8	104	48	4	52

MJESEC	RADNI SATI		UKUPNO SATI RADA
	NEPOSREDNI RAD	OSTALI POSLOVI	
9./23.	4,96	3,04	8
10./23.	6,2	3,8	10
11./23.	4,96	3,04	8
12./23.	4,96	3,04	8
1./24.	6,2	3,8	10
2./24.	4,96	3,04	8
3./24.	4,96	3,04	8
4./24.	4,96	3,04	10
5./24.	6,2	3,8	8
6./24.	4,96	3,04	8
7./24.	6,2	3,8	10
8./24.	4,96	3,04	8
UKUPNO:	64,48	39,52	104

$25/40 = 0,62\% * 100 = 62\%$

62% od 7 sata = 1,24 sata neposrednog rada

Satnica na bazi radnog vremena od 2 sata tjedno (ponedjeljak).

POSLOVI I ZADAĆE

1. RAD S DJECOM

Priprema za ostvarivanje programa

a) Planiranje i programiranje

- Sudjelovanje u prijemu novoupisane djece (inicijalni intervjui, savjetovanje prilikom razvrstavanja djece po odgojnim skupinama, upute odgojiteljima)
- Planiranje rada logopeda s djecom

b) Priprema za izravan rad s djecom

- Priprema za provođenje trijaže komunikacije, govora i jezika
- Priprema za provođenje dijagnostike
- Priprema za terapiju komunikacijskih i glasovno-govorno-jezičnih poremećaja

Ostvarivanje neposrednog rada s djecom

1. Dijagnostički postupci

a) Ispitivanje govora

- trijažno ispitivanje govora djece po skupinama (ispitivanje komunikacije, artikulacije, ritma i tempa govora, fonacije, auditivne diskriminacije)
- ispitivanje postojećeg stanja govora i jezika u djece koja su u terapijskom postupku- redijagnostika

- opsežnija logopedska obrada djece koja su izdvojena trijažnim ispitivanjem

b) Ispitivanje funkcija koje prethode čitanju i pisanju (starije skupine; grupno i pojedinačno ispitivanje):

- brzo imenovanje (leksička aktivacija)
- fonološka svjesnost (raspoznavanje i proizvodnja rime, raščlamba rečenica, slogovna svjesnost, fonemska svjesnost- raščlamba i stapanje)
- fonološko imenovanje- poznavanje slova
- ponavljanje- lažnih riječi i rečenica
- kratkoročno pamćenje- ponavljanje serija brojeva
- ispitivanje sposobnosti pripovijedanja
- ispitivanje perceptivno motoričkih sposobnosti
- ispitivanje grafomotornih sposobnosti (mikromotorika, precrtavanje oblika, tematski crtež kuća- drvo- čovjek)
- ispitivanje predintelektualnih funkcija (sukcesivnih funkcija, motorne zrelosti, prostorne orijentacije i organizacije pokreta, vizualno- prostorne percepcije)

c) Ispitivanje jezične razvijenosti djece – individualna dijagnostika svih dobnih skupina:

- testiranje jezičnog razumijevanja (Reynell test prema potrebi, Potjeh trijažni test)
- testiranje razumijevanja gramatike (Trog-test)
- procjena obima rječnika (Peabody test prema potrebi)
- ispitivanje jezične ekspresije
- procjena sintaktičke organiziranosti govora, duljine i složenosti rečenice, reda riječi i gramatičkih oblika

- Potjeh test će biti upotrijebljen za svu djecu od 3-4 godine starosti, ostala djeca prema potrebi
- d) Ocjena sposobnosti slušne diskriminacije govora(ispitivanje fonematskog sluha, leksičke dislalije, slušne analize i sinteze)
- e) Ispitivanje ritma i tempa govora
- f) Ispitivanje postojećeg stanja djece s posebnim potrebama na temelju liste praćenja

2. Neposredan terapijski rad s djecom koja imaju glasovno-govorno-jezičnih te komunikacijskih poteškoća

- rad s djecom koja imaju poremećaj artikulacije – pojedinačna terapija(audio-vizualna metoda, klasična i kombinacija)
- predvježbe čitanja i pisanja – pojedinačna i skupna terapija(jezično izražavanje-sintaktička složenost, struktura priče, redoslijed pripovijedanja, glasovna analiza i sinteza, razvijanje grafomotorne spretnosti, vježbe za razvijanje fonematskog sluha i slušne percepcije, diskriminacije i pamćenja, vježbe vizualne percepcije, diskriminacije i pamćenja, razvijanje kratkoročnog pamćenja, povezanog govora, usvajanje pojmova, razumijevanje prostornih, vremenskih i količinskih odnosa, usmjeravanje i održavanje pažnje)
- terapijski postupci s djecom s poremećajima ritma i tempa govora- pojedinačna terapija (vježbe disanja, opuštanja i relaksacije, verbalizacija igre, verbalizacija crteža, usvajanje polaganog, mekog i rastegnutog govora)
- terapijski postupci s djecom s jezičnim teškoćama- pojedinačna i grupna terapija(rad na auditivnom razumijevanju- receptivni govor, vježbe slušne diskriminacije, bogaćenje rječnika, vježbe mikro i makro motorike, razvijanje pamćenja, vježbe vizualne percepcije, ekspresivni govor, sintaktička organiziranost rečenice, duljina i složenost rečenice, morfološki nastavci, jačanje socijalnih vještina)
- terapijski postupci s djecom s posebnim potrebama integriranim u redovnu skupinu koji je individualiziran i osmišljen za svako dijete na temelju njegovih sposobnosti i mogućnosti(rad s djecom s posebnim jezičnim teškoćama, rad s djecom s komunikacijskim teškoćama, rad s djecom koja zaostaju u psihomotornom razvoju, rad s djecom s potencijalnim posebnim potrebama te prolaznim posebnim potrebama)
- provođenje tromjesečne opservacije djece s posebnim potrebama
- terapijski postupci s djecom s poremećajem glasa- pojedinačna terapija, radionica u grupi (osvješćivanje načina stvaranja glasa te upoznavanje djece s anatomijom, vježbe opuštanja, disanja, foniranja, postavljanja glasa, upoznavanje s načinima očuvanja glasa)
- terapijski postupci s djecom koja imaju poremećaj iz spektra autizma(PSA)- individualizirani program rada usmjeren na ostvarivanje i održavanje komunikacije, jačanje socijalnih kompetencija, govornih i jezičnih vještina, obogaćivanje igre, usvajanje vještina svakodnevnog života

3. Obrada podataka o provedenoj trijaži i dijagnostici te pisanje logopedskog nalaza i mišljenja
4. Vođenje dokumentacije o djeci (dosje djeteta s osnovnim podacima i listom terapijskih postupaka)

2. RAD S RODITELJIMA

Logopedsko savjetovanje i edukacija:

- uzimanje obiteljske i djetetove anamneze
- informiranje roditelja o vrsti i stupnju teškoće
- naputci za rad kod kuće
- upućivanje djeteta na specijalističke preglede
- stručna predavanja, radionice i/ili plakati na temu komunikacijskog i glasovno-govorno- jezičnog razvoja djeteta predškolske dobi
- za roditelje predškolaca/ priprema djeteta za polazak u prvi razred/-plakat, individualni razgovor(uvid u rezultate procjene djetetovih sposobnosti i vještina), roditeljski sastanak
- razgovor s roditeljima novoupisane djece
- suradnja i savjetovanje roditelja djece s posebnim potrebama(prava djeteta i roditelja, specijalizirane ustanove za dijagnostiku i rehabilitaciju, nova saznanja i metode rada...)

3. SURADNJA S ODGOJITELJIMA

- Obavješćivanje o provedenim inicijalnim intervjuima
- Upoznavanje s rezultatima trijažnog postupka
- Sugestije za rad s djetetom u skupini
- Konkretni materijali za rad s djecom u skupini
- Dogovor za termine logopedskih vježbi za djecu koja će njima biti obuhvaćena
- Obavješćivanje o tijeku govornih vježbi
- Zajedničko osmišljavanje radionice i/ili predavanja za roditelje predškolaca
- Zajedničko osmišljavanje programa rada i praćenja djece s posebnim potrebama(djece s teškoćama u razvoju); IOOP
- Stručna predavanja iz problematike komunikacije, govora, glasa i jezika(tema: Što je to selektivni mutizam te kako ga razlikovati od PSA?)
- Zajedničko osmišljavanje i vrednovanje programa predškole

4. PROMICANJE RADA

- Suradnja sa stručnjacima u ustanovi i u privatnim katoličkim vrtićima(pedagog, logoped, psiholog, asistent za djecu s TUR)
- Suradnja sa stručnim djelatnicima zdravstvenih, socijalnih i odgojno-obrazovnih ustanova (psiholog, logoped, defektolog, liječnik specijalista, učitelj); nastavak suradnje s ERF-om u smislu dolazaka studenata na praksu i rad s djecom s TUR.

- Sudjelovanje u radu stručne skupine u ustanovi (izrada IOOP-a i/ili plana podrške za djecu s posebnim potrebama, praćenje te djece, priprema radnog materijala odgojiteljima za rad u skupini, izrada zadataka i ciljeva odgojno obrazovnog rada u programu predškole, suradnja s nadležnim ustanovama, osmišljavanje stručnog usavršavanja odgojitelja, suradnja s roditeljima, suradnja s drugim stručnjacima...)
- Održavanje predavanja i/ili izrada letaka i plakata iz problematike komunikacije, glasa, govora i jezika za roditelje i djelatnike vrtića
- Obogaćivanje prostorno- materijalnih uvjeta
- Funkcionalno korištenje postojećih resursa

5. OSOBNO STRUČNO USAVRŠAVANJE

- Sudjelovanje u radu stručnih sekcija, seminara, aktiva, kongresa koje organizira Ministarstvo prosvjete i znanosti, Edukacijsko- rehabilitacijski fakultet, Hrvatsko logopedsko društvo, Hrvatsko društvo za disleksiju i disgrafiju, Agencija za odgoj i obrazovanje te sekcija predškolskih logopeda grada Zagreba
- Stalno proučavanje i praćenje stručne literature iz područja logopedije, defektologije i srodnih znanosti
- Edukacija sa ciljem osposobljavanja za provođenje testova iz problematike komunikacije, jezika i govora
- Voditelj radionice za odgojitelje na jesenskoj Katehetskoj školi

6. VREDNOVANJE OSTVARENIH REZULTATA

- Izrada godišnjeg plana i izvješća rada logopeda
- Izrada tjednog i mjesečnog plana rada logopeda i njegovo vrednovanje
- Izrada individualiziranog programa rada za djecu s TUR i njegovo vrednovanje(izrada plana rada za djecu koja su dobila odgodu upisa u školu, izrada IOOP-a za djecu s posebnim potrebama, izrada individualiziranog plana podrške djetetu u skupini za djecu s komunikacijskim teškoćama)

7. OSTALI POSLOVI I ZADAĆE

- Poslovi i zadaće koji nisu predviđeni, a potrebno ih je izvršiti

magistra logopedije Ana Vukasović

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA
DJEČJEG VRTIĆA SVETOG FRANJE
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2023./24.
IMA 42 STRANICE TEKSTA